

Bệnh Parkinson là gì?

Tờ Giúp Đỡ này phác thảo những nét cơ bản về bệnh Parkinson, bao gồm những nguyên nhân gây bệnh, các triệu chứng và việc chẩn đoán bệnh.

Các thông tin ở đây chỉ là một sự hướng dẫn tổng quát. Điều vô cùng quan trọng là những người bị bệnh Parkinson nên tới gặp một bác sĩ chuyên khoa chẳng hạn như bác sĩ thần kinh để được cố vấn chuyên môn về những phương cách điều trị hiện có và việc theo dõi liên tục các triệu chứng.

Bệnh Parkinson là gì?

Bệnh Parkinson là một bệnh trạng ảnh hưởng tới sự cử động. Người bị bệnh Parkinson gặp khó khăn trong việc điều khiển những bắp thịt của cơ thể vì sự gián đoạn của những tín hiệu truyền đi từ não bộ. Những khó khăn trở ngại này càng ngày càng tệ hại.

Tên bệnh Parkinson xuất phát từ vị bác sĩ người Anh đầu tiên miêu tả các triệu chứng vào năm 1817, Bác Sĩ James Parkinson.

Nguyên nhân nào gây ra bệnh Parkinson?

Hiện nay người ta chưa tìm được nguyên nhân gây ra bệnh Parkinson. Chúng ta biết rằng những người bị bệnh Parkinson có một hóa chất trong não gọi là dopamine ở mức thấp. Chất dopamine giúp cơ thể điều khiển các bắp thịt và giúp cử động cơ thể một cách suông sẻ và dễ dàng. Theo thời gian, người bị bệnh Parkinson càng ngày càng có ít chất dopamine khiến cho việc cử động càng trở nên khó khăn hơn.

Bệnh này ảnh hưởng đến mọi người ra sao?

Bệnh Parkinson ảnh hưởng đến mỗi người một cách khác nhau và các triệu chứng có thể thay đổi theo từng ngày khác nhau.

Các triệu chứng chính của bệnh Parkinson là:

- **Lập cập:** lập cập hay run rẩy ở một phần của cơ thể, chẳng hạn như tay, chân hoặc đầu. Cử động này tự động vượt khỏi tầm kiểm soát của người bệnh. Sự run động thường xảy ra khi người bệnh nghỉ ngơi.
- **Các bắp thịt tê cứng:** các bắp thịt chẳng hạn như chân, cổ hay bắp thịt trên mặt có vẻ hoặc cảm thấy bị tê cứng. Đôi khi người bị bệnh Parkinson có thể cảm thấy bị cứng đờ, tê liệt và không thể cử động.
- **Cử động chậm chạp:** cử động có thể rất chậm chạp và người bệnh có thể bước từng bước nhỏ hay lê bước khi đi bộ. Những cử động nhỏ chẳng hạn như viết lách, đánh máy, cạo râu hay cài nút quần áo cũng có thể rất khó khăn.
- **Trở ngại** trong việc giữ thăng bằng hoặc gặp khó khăn khi đứng thẳng người lên.

Những khó khăn trở ngại khác vốn có thể ảnh hưởng đến người bị bệnh Parkinson bao gồm:

- Mệt mỏi hay kiệt sức
- Buồn bã hay trầm cảm
- Trở ngại trong việc giữ thăng bằng
- Táo bón
- Nói hoặc nuốt khó khăn
- Khó khăn trở ngại khi làm nhiều việc cùng một lúc.

Bệnh Parkinson không gây tử vong và mọi người vẫn có thể tiếp tục tận hưởng một cuộc sống lâu dài và hữu ích khi bị bệnh.

Có thể phải mất nhiều năm trước khi các triệu chứng bắt đầu tiến triển đến giai đoạn gây ra những khó khăn trở ngại chính. Khi chúng tác động, nhiều trong số các triệu chứng này có thể được kềm chế bằng việc điều trị và sự hỗ trợ.

Những ai bị bệnh Parkinson?

Bất kỳ người nào cũng có thể mắc bệnh Parkinson. Đây là một trong những bệnh trạng về não bộ phổ biến nhất ở Úc và mỗi ngày có 25 người được chẩn đoán:

- Bệnh này phổ biến hơn ở những người trên 60 tuổi.
- Bệnh này có thể ảnh hưởng đến những người lớn ở bất kỳ lứa tuổi nào.
- Bệnh này ảnh hưởng đến cả nam lẫn nữ giới thuộc mọi nguồn gốc văn hóa và lối sống khác nhau.
- Đây không phải là bệnh truyền nhiễm, có nghĩa là quý vị không thể bị lây bệnh hay truyền bệnh cho người khác.
- Bệnh này thường không di truyền.

Bệnh này được chẩn đoán ra sao?

Việc chẩn đoán bệnh Parkinson có thể là điều khó khăn vì mỗi người đều có các triệu chứng khác nhau. Những dấu hiệu từ sớm của bệnh Parkinson thường rất nhẹ và chỉ ảnh hưởng đến một bên của cơ thể. Một số người thoát tiên để ý thấy tình trạng bị lập cập hay run rẩy nhẹ hoặc gặp khó khăn trở ngại khi viết lách, cạo râu hay cài nút quần áo. Một dấu hiệu thông thường từ sớm khác đó là một bên cánh tay không còn du đưa khi đi bộ.

Không có một thử nghiệm hay thủ thuật nào có thể xác định bệnh Parkinson. Người chẩn đoán bệnh Parkinson tốt nhất là một bác sĩ chuyên khoa chẳng hạn như bác sĩ thần kinh. Vị bác sĩ này sẽ quan sát bệnh nhân để tìm ra các triệu chứng và yêu cầu họ miêu tả những khó khăn trở ngại mà họ đang phải trải qua. Việc rà chụp (scan) (các hình ảnh) của não bộ có thể được thực hiện để chắc chắn là những khó khăn trở ngại đó hiện không phải do một bệnh trạng khác gây ra.

Bệnh Parkinson có thể điều trị được không?

Các loại thuốc men, phương cách điều trị và liệu pháp hiện có sẵn để giúp kềm chế các triệu chứng của bệnh Parkinson. Điều vô cùng quan trọng là những người bị bệnh Parkinson nên tới gặp một bác sĩ chuyên khoa chẳng hạn như bác sĩ thần kinh để được cố vấn về những loại thuốc hiện có sẵn và việc theo dõi liên tục các triệu chứng.

Bệnh Parkinson có thể chữa trị dứt được không?

Rất tiếc là hiện nay chúng ta chưa biết cách chữa trị dứt bệnh Parkinson hoặc làm chậm lại tiến trình của căn bệnh này. Các phương pháp điều trị và thuốc men mới và hiệu quả hơn hiện đang được nghiên cứu, cho chúng ta một chút hy vọng cho tương lai.

Xin nhớ rằng:

Những người bị bệnh Parkinson có thể tiếp tục tận hưởng một cuộc sống lâu dài và hữu ích với sự hỗ trợ, các thông tin và việc điều trị.

Muốn tìm thêm thông tin & hỗ trợ:

1800 644 189

Muốn nói chuyện với chúng tôi bằng một ngôn ngữ ngoài tiếng Anh:

Gọi điện thoại số: **131 450** và yêu cầu một thông ngôn viên nổi tiếng của quý vị tới Parkinson's Victoria trong tiểu bang hay lãnh thổ của quý vị. Đây là một dịch vụ miễn phí.

Tờ thông tin này và các tờ giúp đỡ khác hiện có sẵn bằng một số ngôn ngữ cộng đồng. Xin liên lạc với chúng tôi hoặc tải xuống từ trang mạng của chúng tôi.

Tháng 9 năm 2008

Ấn bản này do Parkinson's Victoria phát hành với sự hỗ trợ của Quỹ Từ Thiện Thị Trưởng (Lord Mayor's Charitable Foundation).

Parkinson's Victoria không chịu trách nhiệm về bất kỳ sai sót hay bỏ sót nào trong ấn bản này.

© Parkinson's Victoria